

VÝROČNÍ ZPRÁVA REGIONÁLNÍHO MUZEA V CHRUDIMI ZA ROK 2005

Regionální muzeum v Chrudimi (dále jen muzeum) je příspěvkovou organizací zřízenou od roku 2003 Pardubickým krajem. Muzeum využívalo pro svou činnost tři budovy, nebo jejich části na území města Chrudimě. Sídlem organizace je budova č.p. 86 a část č.p. 85 v Široké ulici v Chrudimi, pronajaté od Města Chrudimě. Koncem roku byla nájemní smlouva ukončena a s Městem Chrudim uzavřena dohoda o výpůjčce budovy č.p. 86 a části č.p. 85 v Široké ulici v Chrudimi platná od 1.1. 2006. Muzeum dále užívalo budovu č.p. 10 v Rybičkově ulici, která je majetkem Pardubického kraje, zde se nachází detašované archeologické a přírodovědné pracoviště muzea. Dalšími pronajatými prostory, užívanými muzeem, byly prostory bývalých garáží Na Šancích. Koncem roku obdrželo muzeum informaci o plánované výpovědi této nájemní smlouvy i nájemní smlouvy na garáž pro parkování služebního vozidla v objektu na Pardubické ulici. Bude nuceno hledat náhradní řešení.

V roce 2005 se činnost muzea soustředovala hlavně na akce spojené s 950. výročím první písemné zmínky o Chrudimi, které popularizovaly činnost muzea v domácím prostředí i za hranicemi města a regionu. Muzeum dále, tak jako v předchozích letech, plnilo hlavně úkoly vyplývající ze zákona č. 122/2000 Sb. o centrální evidenci sbírek a dále úkoly vytyčené rámcovým plánem činnosti. V červenci 2005 získalo licenci Ministerstva kultury na provádění záchranných archeologických výzkumů v Pardubickém kraji. Nedařilo se opět naplnit úkoly užší spolupráce se školami vzhledem k personální situaci muzea. Nepodařilo se získat mzdové prostředky na muzejního pedagoga a tuto práci opět suplovali odborní pracovníci. Další problémem stále zůstával nedostatek prostor pro rozšíření expozic a další činnost muzea. Přes snahu vedení muzea se nepodařilo získat nové prostory.

Hospodaření muzea

Hospodaření probíhalo v souladu s plánem a rozpočtem muzea a vycházelo z poskytnutých dotací a vlastních příjmů. Dotace zřizovatele na činnost činila na počátku roku 8 150 000,- Kč. V průběhu roku došlo k posílení o 580 000,- Kč. Posílení rozpočtu bylo cílené na nákup sbírek, nákup zvlhčovací techniky, na opravy, služby a mzdy. V průběhu roku byl z investičního fondu muzea nařízen odvod zřizovateli ve výši 480 000,- Kč. Muzeum plánovalo zapojení rezervního fondu ve výši 70 000,- Kč, skutečně čerpalo 6 145,- Kč. Získalo dvě dotace od Ministerstva kultury ČR, a sice 50 000,- Kč na projekt Dokumentace současného stavu lidových řemesel na Chrudimsku a dotaci investičních prostředků ve výši 120 000,-Kč na nákup zvlhčovací techniky. Město Chrudim podpořilo částkou 100 000,- Kč vydání kopie a komentovaného přepisu tzv. Ceregettiho kroniky. Nepodařilo se získat přímou finanční podporu činnosti muzea od Města Chrudimě. V konečném výsledku získalo muzeum vlastními příjmy z hlavní činnosti 669 564,- Kč. Na vstupném získalo celkem 77 700,- Kč, vstupné tak jako v předchozích letech činilo v plné výši 20,- Kč, děti od 6 do 15 let, studenti, důchodci a invalidní návštěvníci zaplatili 10,- Kč, děti do 6 let a smluvní partneři měli vstup zdarma. Prodejem publikací a propagačních materiálů získalo muzeum 170 705,- Kč. Mandatorní výdaje muzea představovaly 79 % celkových nákladů a ovlivnila je především výše nájemného 1 096 604,- Kč. Dotace na investice z rozpočtu kraje nebyla ze strany muzea požadována, investiční náklady ve výši 521 790,- Kč byly uhrazeny z fondu reprodukce investičního majetku. Za tuto částku byl rozšířen a rekonstruován kamerový televizní systém

v sídle muzea a nakoupena technika upravující klimatickou vlhkost prostor, kde se nacházejí sbírkové předměty.

Personální situace

Počet zaměstnanců byl naplňován podle platného organizačního schématu, v muzeu bylo zaměstnáno 20 přepočtených zaměstnanců, fyzických 25 osob. Mzdové náklady činily celkem 3 727 013,- Kč.

Statutárním orgánem muzea byla jeho ředitelka, která řídila tři oddělení prostřednictvím jejich vedoucích a dva zaměstnance v přímo řízených funkcích. Oddělení sbírek se skládalo ze šesti zaměstnanců na celý úvazek a jednoho na poloviční pracovní úvazek. Oddělení konzervace a restaurace sbírek se skládalo ze čtyř konzervátorů na celý úvazek. Oddělení ekonomické a hospodářské se skládalo ze šesti celých úvazků a jednoho polovičního, což naplňovalo 11 fyzických zaměstnanců. Přímému řízení ředitelky muzea podléhala výtvarnice a správkyňe počítačové sítě, která vykonávala zároveň funkci dokumentátora CES. Vedoucí oddělení konzervace a restaurace sbírek si zvyšovala kvalifikaci magisterským studiem muzeologie na MU v Brně. V červenci roku 2005 ukončil pracovní poměr restaurátor dřeva, nový restaurátor dřeva nastoupil do pracovního poměru v prosinci 2005. V muzeu stále chyběl muzejní pedagog, na jeho funkci muzeum nezískalo mzdové prostředky. Jeho práci opět suplovali historici a kurátoři sbírek. Vzhledem k personální situaci měli zaměstnanci muzea ještě kumulovány další funkce a práce vyplývající z legislativních předpisů. Dvě pracovnice muzea byly v průběhu celého roku na rodičovské dovolené, druhá nastoupila mateřskou dovolenou koncem roku.

Péče o sbírkový fond

Akviziční činnost

S účinností ode dne 1.5.2005 vstoupil v platnost nový Sbírkotvorný program Regionálního muzea v Chrudimi. V průběhu roku byla dle tohoto plánu prováděna akviziční činnost muzea. Prováděla se opět několika způsoby: nákupy, přijatými dary, bezplatnými převody a vlastním sběrem. Nákupy v hodnotě 229 872,- Kč bylo získáno 1041 sbírkových předmětů. Byly to hlavně předměty z oboru lidového řemesla z chrudimského regionu (zakoupené v rámci plnění projektu Dokumentace současného stavu lidových řemesel v regionu), výtvarná díla současných i nežijících výtvarníků regionu, pohlednice, fotografie, vánoční ozdoby a další jednotliviny z různých oborů a materiálových skupin. Na základě 9 darovacích smluv bylo získáno darem 119 předmětů jako hračky, historické vánoční ozdoby, archiválie, výrobky lidového řemesla, knihy, obrazy ad. Bezplatným převodem od státu získalo muzeum 6 předmětů z oboru výtvarného umění. Vlastním sběrem bylo získáno 4 214 předmětů a souborů z oboru archeologie, národopisu a přírodovědy, dále jednotliviny jako textil, obuv, hračky, kočárek, kraslice, lahve a pod., větší soubor tvořily pamětní a dokumentační předměty k 950. výročí první písemné zmínky o Chrudimi. Veškerá akviziční činnost muzea byla projednávána v poradním orgánu ředitelky muzea – Poradním sboru pro sbírkotvornou činnost muzea, v roce 2005 zasedal třikrát.

Evidence fondů

Sbírkový fond muzea obsahuje 105 415 evidenčních čísel předmětů a souborů. Sbírkový fond je zapsán v centrální evidenci sbírek MK ČR pod evidenčním číslem sbírky MRU/002-05-06/132002 v šesti podsbírkách, a to archeologie, etnografie, historie, knihovna,

přírodovědná a výtvarné umění. V roce 2005 bylo zapsáno pod 610 ev. čísel celkem 5553 kusů nebo souborů předmětů.

Podsbírka archeologie obsahuje archeologické nálezy převážně z chrudimského regionu, nejčtenější nálezy pocházejí z posledních deseti let. K nárůstu objemu archeologických nálezů v roce 2005 došlo s ohledem na získání licence k provádění výzkumů.

Etnografická podsbírka obsahuje předměty převážně z chrudimského regionu, významná je kolekce lidových hraček ze Skutečska a podmaleb na sklo, k rozšíření podsbírky došlo hlavně v oboru lidového řemesla.

Podsbírka historie obsahuje historické předměty a předměty archivní povahy. Mezi trojrozměrné patří materiálové skupiny textil (historický i národopisný), sklo, keramika, porcelán, kovy, dřevo a další přírodní i umělé materiály dokumentující převážně chrudimský region a předměty archivní povahy z chrudimského regionu, Čech i ostatní Evropy, zastoupeny jsou ojedinelé i další kontinenty.

Podsbírka knihovna obsahuje staré a vzácné tisky a rukopisy, knihovny významných osobností (J. L. Zieglera, J. Devotyho, A. R. Skutečského a P. Papáčka), kramářské tisky a významnou regionální knihovnu obsahující knihy, noviny a časopisy regionální provenience konce 19. a 20. století. Podsbírka se rozšiřuje převážně o ediční materiály regionální provenience.

Podsbírka přírodovědná obsahuje dermoplastické, osteologické, paleontologické a entomologické preparáty, lihové preparáty a herbářové položky, vzorky minerálů a hornin z území chrudimského regionu. Specifickou a vzácnou skupinu tvoří modely ovoce, obilí a semen. Podsbírka se rozšiřovala hlavně o herbářové položky a o dermoplastické preparáty.

Podsbírka výtvarného umění obsahuje převážně autorská výtvarná a umělecká díla z chrudimského regionu, v malé míře jsou zastoupeni i výtvarníci nadregionální. Sbírkou se cíleně rozšiřuje o díla regionálních autorů. Nejvýznamnějším souborem je 39 originálních litografií Alfonse Muchy z přelomu 19. a 20. století.

Podle zákona č. 122/2000 Sb. a interních směrnic organizace bylo prováděno hlášení změn do CES na Ministerstvo kultury ČR. V intencích plánu inventarizací, zpracovaného pro desetiletou periodicitu, byl ověřován evidenční a fyzický stav sbírkového fondu 7 inventarizacemi. Inventarizace prováděly vždy tříčlenné komise. V roce 2004 bylo inventarizováno 15 555 sbírkových předmětů, zákonné penzum 5% inventarizovaných předmětů jedné podsbírky bylo ve většině podsbírek překročeno.

V systematické evidenci byla ke 31.12.2005 evidována celá podsbírka přírodovědná, fond podsbírky archeologie kromě velkých nezpracovaných souborů převzatých od jiných subjektů (nálezy z keltského oppida u Českých Lhotic, nálezy z ulice Filištínské v Chrudimi apod.) a téměř celý fond podsbírky výtvarného umění. Chronologická evidence sbírkového fondu byla vedena v digitální podobě, tzv. přírůstková kniha za rok 2005 byla vytištěna a svázána do knižní podoby. Digitálně jsou sbírky zpracovávány v databázi DEMUS a další databázi vytvořené v muzeu, tak je zpracována např. část podsbírky historie. Muzeum je dobře technicky vybaveno pro obrazovou digitalizaci. V obrazové digitální podobě je zpracována skupina pohlednic a vybrané soubory z podsbírky historie a přírodovědné.

Ochrana fondu

Sbírkový fond muzea je chráněn podle interních směrnic. Všechny prostory muzea jsou vybaveny elektrickou zabezpečovací signalizací, budova sídla je vybavena protipožární elektronickou signalizací. Budova sídla v Široké ulici a budova č.p. 10 v Rybičkově ulici v Chrudimi jsou vybaveny elektrickým monitorovacím systémem Hanwell pro monitoring klimatu. Problematickou záležitostí byla stále funkce chlazeného depozitáře sbírek archivní povahy. Přes úpravy vlastního prostoru a technické změny na zařízení se trvale nedařilo udržet odpovídající vlhkost prostor, proto byl stávající odvlhčovací přístroj nahrazen novým

výkonnějším na jiném principu. Další déletrvající problém trvale nízké vlhkosti vzduchu ve výstavních i depozitárních prostorách muzeum vyřešilo nákupem mobilních zvlhčovacích jednotek B 250. Stav sbírkového fondu byl kromě monitoringu klimatu a ověření při inventarizacích zjišťován také při vlastní práci s fondem – příprava výstav, systematická evidence, badatelská činnost ad. V průběhu roku nedošlo ke zhoršení stavu fondu s výjimkou fotopozitivů a fotonegativů v chlazeném depozitáři, nastalá situace byla okamžitě řešena jejich přemístěním. Byly zahájeny konzervátorské práce na ošetření těchto sbírek. Ve vybraných depozitářích a expozicích bylo v měsíci květnu provedeno ošetření sbírek proti hmyzu plynováním.

Restaurování a konzervování fondu

Restaurování a konzervování fondu se provádělo tak jako v minulých letech vlastními silami a dodavatelsky. Vlastními silami byly průběžně čištěny a ošetřovány nové přírůstky, předměty pro výstavy a vybrané předměty vytypované při inventarizacích. Celkově bylo čtyřmi konzervátory zrestaurováno a zkonzervováno 2 672 sb. předmětů. Práce na restaurování a konzervování dřeva byla komplikována odchodem restaurátora z pracovního poměru. Dodavatelsky byla zrestaurována druhá část – 112 kusů unikátního souboru plechových hraček firmy Elgart Chrudim a dokončeno restaurování čtyř olejomalb – portrétů, rozpracovaných v roce 2004. Finanční prostředky vynaložené na dodavatelské restaurování činily 95 340,- Kč. Preparováno a reparaováno bylo 12 kusů dermoplastických preparátů za 38 800,- Kč.

Zápůjčky a výpůjčky sbírkového fondu

Zápůjčky od muzea

Pro tuzemské i zahraniční výstavy a expozice byly zapůjčovány sbírkové předměty na základě smluvních vztahů. V roce 2005 bylo uzavřeno 6 nových smluv, bylo zapůjčeno 45 předmětů, vráceno bylo celkem 477 sb. předmětů (část zapůjčených v roce 2005 a z let předchozích).

Dlouhodobě pokračovala zápůjčka 107 sbírkových předmětů. Zapůjčeny byly Městskému úřadu v Chrudimi pro reprezentační účely sídla, Městskému úřadu v Heřmanově Městci pro reprezentační účely v obřadní síni, Městskému úřadu v Hlinsku pro reprezentační účely v Komorním divadle, Obecnímu úřadů v Luži pro expozici na hradě Košumberk, Obecnímu úřadu v Miřeticích pro expozici památníku v Ležákách, Obecnímu úřadu v Kameničkách pro Pamětní síň A. Slavíčka a K.V.Raise, Obecnímu úřadu v Nasavrkách pro expozici Keltů, Národnímu památkovému ústavu, pracovišti v Pardubicích, pro expozici mlýna v Ratibořicích a Městskému muzeu v Chrasti pro stálou expozici.

Výpůjčky do muzea

Pro výstavní účely si muzeum vypůjčilo v roce 2005 na základě 15 smluv celkem 795 exponátů od soukromých subjektů, muzeí a orgánů a organizací veřejné správy. Pro výstavu Chrudimské pohlednice bylo vypůjčeno 524 pohlednic. Pro výstavu 950 let Chrudimě bylo vypůjčeno 27 předmětů a archiválií, jedinečnou byla výpůjčka autentik z hrobu knížete Břetislava od Správy Pražského hradu a dočasně vystavené originální listiny Chrudimě ze SOkA Chrudim. Pro výstavu Chrudimský muzejní spolek bylo vypůjčeno 23 archiválií. Pro výstavu Kámen, kov a šperk zapůjčila exponáty Střední uměleckoprůmyslová škola v Turnově. Pro výstavu Vánoce v muzeu byly zapůjčeny převážně od soukromých osob soubory betlémů.

Badatelské služby

Muzeum poskytovalo v průběhu roku badatelské služby odborné i laické veřejnosti i právníckým osobám. Badatelské dotazy byly směřovány na muzeum formou písemných, telefonických, elektronických dotazů a osobních návštěv badatelů. Osobně muzeum navštívilo 139 evidovaných badatelů, písemně bylo vyřízeno 14 badatelských dotazů. Počet dotazů jinou formou než osobní nebo písemnou není v muzeu evidován. Převážná část badatelských dotazů byla směřována, tak jako v minulých letech, na sbírkovou regionální knihovnu a sbírky archivní povahy.

Muzejní knihovna

Muzejní knihovna je evidována jako specializovaná knihovna na MK ČR pod evidenčním číslem 3036/2002. Knihovna obsahuje 34 740 knihovních jednotek a skládá se ze sbírkové a odborné knihovny. Sbírková knihovna je evidována podle zák. č. 122/2000 Sb. o CES. V průběhu roku 2005 se knihovní fond rozšířil o 217 knihovních jednotek, z toho 86 svazků sbírkových (převážně regionálních tisků) a 131 nesbírkových odborných publikací. Knihy se poskytovaly čtenářům a především badatelům prezenčně podle knihovního a badatelského řádu muzea. Knihovna měla 54 stálých registrovaných uživatelů a disponuje názvovým a autorským kartovým katalogem. V průběhu roku pokračovaly práce na digitální katalogizaci v knihovnickém programu Clavius, v roce 2005 bylo digitálně katalogizováno 2 400 svazků. Muzeum nemělo přístupný internet pro veřejnost, poskytnutí této služby spojené s nárůstem provozních nákladů bude řešeno v roce 2006. Sbírková knihovna je zveřejněna v rámci CES na internetových stránkách MK ČR.

Expoziční a výstavní činnost

Výstavní aktivity muzea byly přednostně zaměřeny na 950. výročí první písemné zmínky o Chrudimi. Muzeum připravilo v roce 2005 celkem 9 vlastních krátkodobých výstav ve svých výstavních prostorách a 1 výstavu mimo své prostory. Výstavní plocha expozic a výstav v budově muzea má velikost 560 m². Do počátku roku trvaly výstavy z roku 2004 **Vincenc Morstadt – malíř měst a Dýmky z Prosečska**.

Ve výstavních sálech v přízemí budovy byly v roce 2005 nově realizovány výstavy:
Chrudimské pohlednice (3.2.-3.4.2005), výstava ze sbírek muzeí a sbírek soukromých
Práce žáků ZUŠ Chrudim (7.4. – 24.4.2005), výstava ve spolupráci se ZUŠ Chrudim
950 let Chrudimě (14.5. – 25.9.2005), výstava ze sbírek muzea k historii Chrudimě
Kov, kámen a šperk (4.10. – 17.11.2005), výstava ve spolupráci se SUPŠ v Turnově
Vánoce v muzeu (1.12.2005 – 8.1.2006), výstava betlémů a ván. ozdob

Ve výstavním vestibulu 2. poschodí byly nově realizované výstavy:
Modely k nakousnutí (17.2. – 8.5.2005), výstava modelů ovoce ze sbírek muzea
Chrudimský muzejní spolek (26.5. – 11.9.2005), výstava k výročí založení spolku
Nejnovější archeologické nálezy (19.9. – 27.11.2005), výstava o výzkumech na Chrudimsku
Hračky z plechu (8.12.2005 – 15.1.2006), výstava hraček firmy Elgart ze sbírek muzea

Mimo prostory muzea připravilo muzeum výstavu ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Chrudimi nazvanou **Léčivá moc přírody**.

Přístupny byly tři stálé expozice, **Alfons Mucha - Plakáty, Umělecké řemeslo a Mozaika z dějin regionu**. Kromě toho muzeum připravilo podklady pro řešení panelů vstupního prostoru informačního centra města Chrudimě v objektu Staré radnice na Resselově náměstí týkající se muzea a chrudimského rodáka Josefa Resslera. Archeolog muzea připravil

scénář a návrh jednotlivých panelů nové expozice opevnění města v baště Prachárně, která byla otevřena v září 2005.

Publikační činnost muzea

Významným edičním počinem muzea bylo dvousvazkové vydání publikace **Historya chrudimska ... zvané též Ceregettiho kronika Chrudimě**, kterou se muzeum rozhodlo vydat k 950. výročí první písemné zmínky o Chrudimi. V květnu v roce 2005 tedy vyšel v nákladu 500 kusů komplet dvou svazků. První svazek je fotokopie originálního rukopisu, druhý svazek obsahuje přepis, komentář, kapitoly o Josefu Ceregettim, Ceregettiho rukopisech, doslov, prameny a literaturu, ediční poznámku, slovníček a jmenný a místní rejstřík. Práce na přepise a komentáři se ujal spolupracovník muzea, bohemista Univerzity Karla Eberharta v německém Tübingenu prof. Tilman Berger. Na komentáři spolupracoval s Mgr. Tomášek Malým. Publikace byla dne 14. května v rámci hlavních oslav 950. výročí na Resselově náměstí v Chrudimi slavnostně pokřtěna spolu s Vlastivědnou encyklopedií Chrudim prezidentem republiky V. Klausem, hejtmanem Pardubického kraje M. Rabasem a starostou města Chrudimě L. Libým. Tento jedinečný a finančně náročný ediční počín byl kladně přijat odbornou i laickou veřejností.

Muzeum vydalo ještě další neperiodickou publikaci - **Chrudimský vlastivědný sborník č. 9** tématicky zaměřený na archeologii regionu. Byl vydán u příležitosti konání 37. mezinárodní konference archeologie středověku v Chrudimi (viz níže).

S dvouměsíční periodicitou bylo vydáno 6 čísel 13. ročníku časopisu **Chrudimské vlastivědné listy**. Odborní zaměstnanci muzea se autorsky podíleli na tvorbě hesel publikace Vlastivědná encyklopedie Chrudim, kterou vydalo nakladatelství MILPO Praha. Dále přispívali do Chrudimských vlastivědných listů, Chrudimského zpravodaje a do regionálního tisku.

Vědeckovýzkumná činnost

Muzeum od července provádělo vlastní záchranné archeologické výzkumy na území okresu Chrudim, bylo provedeno 39 menších výzkumů a 4 větší. Tyto větší výzkumy proběhly při stavbě silnice I/37 u Medlešic, dále v Rosicích u Chrasti a dva výzkumy v Chrudimi.

Muzeum pracovalo na vlastních dlouhodobých vědeckovýzkumných úkolech a tříletém vědeckovýzkumném úkolu, na nějž obdrželo dotaci Ministerstva kultury ČR:

1. regionální informatika – bibliografie Chrudimě

Na úkolu se pracuje od roku 2002, ukončení se předpokládá v roce 2006, výstupem bude databáze bibliografie.

2. topografie města Chrudimě – dokumentace hřbitovních pomníků

Na úkole se pracuje od roku 2003, ukončení se předpokládá v roce 2007, výstupem bude databáze pomníků.

3. regionální výtvarníci – dokumentace současných výtvarníků

Na úkole se pracuje dlouhodobě od 90. let 20 století, doplňují se údaje o výtvarnících chrudimského regionu, do sbírkového fondu se získávají autorská díla. Výstupem bude otevřená databáze průběžně doplňovaná.

4. regionální osobnosti – doplňování soupisu

Jedná se o nežijící osobnosti chrudimského regionu. Prvotní část úkolu byla uzavřena v roce 2002 vydáním publikace Osobnosti Chrudimska, úkol dlouhodobě pokračuje, výstupem bude v budoucnu dodatek k vydané publikaci.

5. památky na Josefa Ressla

Dlouhodobé doplňování soupisu památek na území České republiky a ostatních států kde žil a pracoval J. Ressel. Výstupem úkolu bude databáze muzea.

6. *chrudimské výstavy* (výtvarné a průmyslové)

Plnění úkolu bylo zahájeno v roce 2005, potrvá do let příštích, výstupem bude v budoucnu databáze výstav.

7. *městské opevnění z hlediska archeologických pramenů*

Úkol v roce 2005 zahájen a ukončen, výstupem je expozice městského opevnění v baště Prachárna v Chrudimi.

8. *výroba vánočních ozdob v regionu*

Úkol zahájen v roce 2004, pokračoval v roce 2005 doplňováním sbírek i informací.

9. *vegetace chrudimských hřbitovů*

Úkol zahájen v roce 2004 bude pokračovat do 2006.

10. *dokumentace současného stavu lidových řemesel v regionu*

Tříletý úkol finančně podpořený dotací MK ČR, byl zahájen v roce 2004, v roce 2005 probíhal ještě terénní průzkum a byly získávány předměty do sbírkového fondu, byla pořízena filmová dokumentace 7 vybraných technik lidových řemesel včetně osobností výrobců.

11. *botanický průzkum vegetace chrudimských hřbitovů.*

Úkol byl zahájen v roce 2004, v roce 2005 byl dokončen průzkum jednoho hřbitova v Chrudimi, úkol pokračuje. Výstupem bude databáze botanických zjištění.

Konference, semináře, přednášková činnost

Převážná většina těchto akcí byla připravena a uspořádána v rámci oslav 950. výročí. Muzeum bylo s Archeologickým ústavem AV ČR v Praze spolupořadatelem 37. mezinárodní konference archeologie středověku na téma Raně středověká sídla, jejich podoba a vývoj. Čtyřdenní konference proběhla ve velkém společenské sále Muzea v Chrudimi od 19. do 22. září 2005 a zúčastnilo se jí přes 100 odborníků ze čtyř států Evropy. Součástí konference byla i exkurze po pamětihodnostech chrudimského regionu.

Muzeum bylo pořadatelem semináře Muzejní spolek v Chrudimi, který se konal dne 26. května 2006 a zúčastnili se ho hosté a zástupci muzeí Pardubického kraje.

Muzeum připravilo sedm botanických přednášek spojených s vycházkou do terénu, dále přednášku prof. T. Bergera o publikaci *Historya chrudimska* v Divadle K. Pippicha, čtyři předváděcí akce - workshopy na téma lidová tvorba vánočních ozdob a tři výchovné programy pro žáky základních škol.

Odborní pracovníci muzea se zúčastňovali tuzemských i zahraničních mezinárodních konferencí a seminářů pořádaných jinými subjekty a někteří přednesli odborné příspěvky.

Ostatní kulturní a vzdělávací programy

Muzeum připravilo pro veřejnost 7 slavnostních vernisáží výstav.

Dne 14. května připravilo muzeum spolu s Muzeem loutkářských kultur v rámci oslav 950. výročí a Mezinárodního dne muzeí tzv. Chrudimskou muzejní noc. Kromě nočních prohlídek expozic a výstav s odborným výkladem měli návštěvníci možnost vidět divadelní představení muzikálu Šprýmař Kacafírek v nastudování žáků dramatického a hudebního oboru Základní umělecké školy v Chrudimi a filmy o Chrudimi z filmového archivu muzea. I když bylo v této večerní době v Chrudimi silné konkurenční prostředí, navštívilo muzeum přes 900 osob. Muzeum se připojilo k propagaci památek při slavnostním Zahájení Dnů evropského kulturního dědictví v Chrudimi dne 3. září a vlastních dnů evropského kulturního dědictví dne 10. září. Zpřístupněním prostor podpořilo akci Bambiriáda probíhající 19. – 20. května v Chrudimi a noční akci Gymnázia Josefa Ressela dne 6. října.

Spolupráce s orgány a organizacemi veřejné správy, metodická pomoc

Nejrozsáhlejší spolupráce byla s Městem Chrudim při přípravě a realizaci oslav 950. výročí první písemné zmínky o Chrudimi, které probíhaly průběžně celý kalendářní rok. Ve spolupráci s muzei regionu byla realizována výstava Chrudimské pohlednice a Nejnovější archeologické výzkumy. V průběhu roku muzeum úzce spolupracovalo se Státním okresním archivem v Chrudimi při plnění vědeckovýzkumných úkolů, při přípravě a realizaci výstav a při přípravě edičních počinů a se Souborem lidových staveb Vysočina při plnění vědeckovýzkumného úkolu Dokumentace současného stavu lidových řemesel v regionu. Průběžně také spolupracovalo na zajišťování archeologické památkové péče s Archeologickým ústavem akademie věd a Východočeským muzeem v Pardubicích. Spolupracovalo také s Ústavem historických věd PedF v Hradci Králové, s dalšími muzei a galeriemi ČR při přípravě jejich akcí a výstavních projektů, např. se Správou Pražského hradu, Vojenským historickým ústavem AČR, VČM v Pardubicích ad.

Muzeum poskytlo metodickou pomoc Městskému muzeu ve Skutči a Městskému muzeu v Hlinsku při tvorbě interních předpisů, spolupřádalo instruktážní seminář pro muzea regionu ohledně nové legislativy v oblasti archivnictví, poskytovalo metodickou pomoc v oblasti restaurování 5 muzeím mimo chrudimský region a metodickou pomoc a konzultace městským a obecním úřadům v Chrudimi a Nasavrkách. Muzeum spolupracovalo na přípravě výstavních projektů s muzei v Ede – partnerském městě Chrudimě v Nizozemí.

Muzeum bylo hostitelem zasedání Výboru pro kulturu Rady Pardubického kraje.

Ředitelka muzea byla členkou redakční rady Věstníku Asociace muzeí a galerií ČR (AMG ČR), členkou kulturní komise Rady Města Chrudimě a členkou poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea loutkářských kultur, historik muzea byl členem historické a letopisecké komise Rady Města Chrudimě, restaurátorka muzea byla členkou výboru komise restaurátorů a konzervátorů AMG ČR, archeolog byl členem Východočeské regionální archeologické komise.

Na základě smlouvy s odbornými školami vykonalo v muzeu odbornou praxi 5 studentů.

Spolupráce muzea se zájmovými sdruženími a dobrovolníky

Muzeum spolupracovalo při přípravě a realizaci aktivit - výstav, konferencí, seminářů a propagačních akcí s různými zájmovými sdruženími a organizacemi. Se členy sdružení přátel betlémů v Pardubicích připravovalo výstavu Vánoce v muzeu, s externími spolupracovníky – dobrovolníky spolupracovalo na přípravě edice Ceregettiho kroniky, Chrudimského vlastivědného sborníku, Chrudimských vlastivědných listů, na přípravě výstav Chrudimské pohlednice, Vánoce v muzeu, se sdružením Altus na propagaci akcí ad. Archeolog muzea spolupracoval s Archeologickým kroužkem při ZŠ Slatiňany. externí spolupracovníci – dobrovolníci jsou členy redakčních rad muzea a členy Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost.

Propagace, vztahy s médii

Muzeum propagovalo svou činnost formou vlastních internetových stránek www.muzeumcr.cz, umístěním reklam a odkazu na serverech jiných subjektů, v katalogích využívaných pro cestovní ruch, poskytováním propagačních materiálů na veletrzích cestovního ruchu prostřednictvím Pardubického kraje a města Chrudim, příspěvky do novin a časopisů a realizací jednorázových akcí (viz výše). Podařilo se prosadit pozvánky na akce v regionálních rozhlasových stanicích. Jinak sdělovací prostředky neprojevíly o činnost muzea větší zájem než v minulých letech. Výjimku tvoří regionální tisk - Noviny

Chrudimska. Muzeum dále propagovalo svou činnost formou pozvánek a příspěvků na stránkách měsíčníku - Zpravodaje města Chrudimě. Po projednání s památkáři zakoupilo muzeum a osadilo na plochy u vstupu do budovy č.p. 86 informační prosklené skříňky pro propagaci muzea a aktuální informace.

Návštěvnost muzea

Návštěvnost muzea byla ovlivněna oslavami 950. výročí. Oproti roku 2004 byl zaznamenán nárůst návštěvnosti. Expozice a výstavy navštívilo 7 437 návštěvníků, z toho 2 048 žáků ve školních výpravách. Přednášek a exkurzí se zúčastnilo 235 účastníků, konference a semináře se zúčastnilo 130 osob a dalších akcí pořádaných muzeem se zúčastnilo 1850 účastníků. Kulturních akcí muzea se celkem zúčastnilo 2 215 osob.

Provozní záležitosti muzea

V průběhu roku byly dle zákonných lhůt a interního plánu prováděny revize technických a elektrických zařízení. Celkové náklady na provedení revizí činily 74 727,- Kč. Průběžně byly zajišťovány opravy technických zařízení a vybavení celkem za 81 390,- Kč.

Nadále trval z předchozích let provozní problém v suterénních dílnách muzea, kde byly odstraněny vlhké omítky. Město Chrudim zajistilo realizaci opatření proti vlhkosti a nových omítek až v úplném závěru roku. V měsíci květnu byl vyřešen problémem vody z vodovodního řádu, která způsobovala postupné snižování účinnosti existujících zvlhčovacích zařízení a nemohla být používána na některé konzervátorské a restaurátorské postupy. Muzeum zakoupilo a nainstalovalo do konzervátorských dílen přístroj Aqua Osmotic na úpravu vody. Postupně byla vybavována technikou konzervátorská pracoviště a pracoviště archeologa. Dle potřeby byly aktualizovány internetové stránky muzea.

Výroční zpráva za rok 2005 je výčtem důležitých aktivit muzea a dotýká se téměř všech oblastí práce. Z minulých let nadále přetrvávaly úkoly, které se ani v roce 2005 nepodařilo naplnit. Jednalo se hlavně o nové způsoby komunikace s veřejností, hlavně s dětmi a mládeží, rozšíření expozic a získání prostor pro rozvoj výchovné činnosti muzea. Přesto lze konstatovat, že se úkoly v oblasti muzejnictví daří plnit a pro tuto činnost muzeum nachází pozitivní a vstřícné prostředí.

Ing. Milena Burdychová, ředitelka RM v Chrudimi

V Chrudimi 17.2.2006